

Університетські бізнес-інкубатори є середовищем, в якому зароджується нове покоління інноваційно мислячих людей, які готові до змін в економіці і суспільстві в цілому.

ПРОГРАМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ – ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

К.І. ДОКУНІНА, *аспірант*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

61002 Україна, м. Харків, вул. Сумська, 40

E-mail:ekaterina_dokunina@mail.ru

Інтерес до розвитку країн та їх регіонів існує дуже давно, але залишається не менш актуальним, адже сьогодні зустрічається безліч прикладів регресивного розвитку територій. Проте тепер найчастіше причинами зниження статусу територій стають не військово-політичні або природні катаклізми, а економічні причини. Кризові явища призвели до загострення негативних наслідків структурної регіональної політики та засвідчили неготовність регіонів до фінансово-економічних змін. Ефективним механізмом реагування на такі зміни є реалізація проектів.

З метою подолання наслідків світової кризи, прискорення економічного і соціального розвитку держави здійснюється виконання Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава". Під час виконання Програми застосовуються регулятивні механізми та забезпечується коригування державної регіональної політики з урахуванням кращого досвіду європейських держав з метою створення умов для реалізації регіонами власного ресурсного потенціалу, зменшення диспропорцій у рівні їх розвитку, підвищення добробуту населення.

В Україні з часів набуття незалежності були прийняті та впроваджені різні програми та проекти з різним рівнем результативності. Розвиток територій України потребує розробки та прийняття відповідних програм, які сприятимуть соціально-економічному розвитку, зокрема в енергозберігаючій сфері. Протягом останніх 30-ти років завдяки реалізації програм підвищення ефективності використання енергоресурсів та активній популяризації енергозбереження, вдалося значно скоротити споживання енергоресурсів у країнах ЄС. В більшості цих країн при практично незмінних показниках споживання енергоресурсів вдалося збільшити ВВП у 1,5-2 рази. Цей факт є підтвердженням того, що чітко сформульовані цілі, завдання, а також окремі заходи реалізації програм дозволяють досягти не тільки кількісних, а і якісних показників розвитку.

Звіт про стан реалізації регіональних програм підвищення енергоефективності в Україні за I півріччя 2012 року дозволяє оцінити ситуацію щодо результативності впровадження відповідних заходів. Так, аналіз

показників представлених у звіті дозволяє стверджувати, що тенденція невідповідності окремих заходів потребує детального вивчення змісту самих програм енергозбереження. Зокрема, політика енергозбереження серед лідерів окремих регіонів підтверджує необхідність включення та розвитку інвестиційної складової. В Україні інвестиційна діяльність залишається незадовільною і цей факт актуалізує необхідність впровадження інших форм залучення грошових коштів.

Достатньо ефективним механізмом по управлінню, модернізації та розвитку соціально важливих об'єктів є модель державно – приватного партнерства (ДПП). Успішний досвід застосування (використання) якого був започаткований ще у 80-х роках ХХ століття в таких країнах як Великобританія, США, Італія, Німеччина та ін. В Україні механізм ДПП знаходиться на початковій стадії розвитку незважаючи на існуюче законодавче підґрунтя, а саме «рамковий» Закон України «Про державно-приватне партнерство» та інші нормативно – правові документи.

Історично слалося, що вихід із кризових явищ обумовлений реалізацією інфраструктурних проектів. Найчастіше такі проекти реалізуються у формі концесії, договори з управління, оренди та ін. Проте на практиці такі взаємовідносини мають низький інтерес з боку приватних партнерів через недосконалість нормативно-правового забезпечення, і як наслідок – невизначеність механізму повернення коштів та гарантій для приватного партнера. В таких умовах постає необхідність визначення механізму фінансування державно-приватного партнерства. Існуючі традиційні механізми не дозволяють зацікавити приватних партнерів та приступити до самого процесу співпраці з державою. Світовий досвід державно-приватного партнерства свідчить, що використання цінних паперів є альтернативним варіантом залучення коштів приватних партнерів до реалізації інфраструктурних проектів, а саме випуск інфраструктурних облігацій.

Отже, світовий досвід свідчить, що реалізація проектів є запорукою успішного розвитку програм. В Україні успішно реалізуються програми та проекти розвитку в різних сферах діяльності. Щодо проектів ДПП, то в Україні є наявне законодавче підґрунтя, яке дозволяє залучити приватний сектор до відповідних проектів, але на практиці ці проекти залишаються лише на папері. Основною причиною повільної реалізації таких проектів є невпевненість інвесторів повернення вкладених коштів через великі ризики їх реалізації. Реальним інструментом виходу із складних умов фінансування проектів є випуск інфраструктурних облігацій.